

УДК 159.9

Роксолана Баб'як

Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя, Україна

ПРОФЕСІЙНО-ВАЖЛИВІ ЯКОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В ГАЛУЗІ ПСИХОЛОГІЧНОГО КОНСУЛЬТУВАННЯ

Roksolana Babiak

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

PROFESSIONALLY IMPORTANT TRAITS OF THE PSYCHOLOGY GRADUATES FOR THE PSYCHOLOGICAL TRAINING PROCESS

Сучасні умови життя, перенасичені подіями, переживаннями, турботами, диктують необхідність збереження психологічного здоров'я людини, знаходження конструктивного вирішення проблем особистого характеру, регулювання емоційно-почуттєвих проявів. На сьогодні саме психологічне консультування є популярною та затребуваною формою психологічної допомоги, коли клієнт за допомогою кваліфікованого психолога може знайти вихід з тимчасових життєвих труднощів.

Здобуття компетентності будь-якого фахівця розпочинається із професійного навчання в університеті, під час якого відбувається засвоєння галузевих знань, формування вмінь та навичок, розвиток професійної мови та культури.

Визначення професійно-важливих якостей майбутніх психологів є важливою умовою їхньої успішної професіоналізації.

У наукових працях висвітлено особливості психологічного портрету, до особистості професійного психолога та його діяльності (М. Амінов, І. Вачков, Н. Дідик, Л. Карамушка, В. Панок, В. Рибалка, Н. Чепелева), виділено основні індивідуально-психологічні властивості особистості, які впливають на успішність діяльності психолога-практика (Г. Абрамова, М. Амінов, Н. Бачманова, Н. Чепелева та ін.).

Психолог-консультант – це форма практичної діяльності професійного психолога, яка полягає у безпосередній консультативній взаємодії з людьми з метою надання психологічної допомоги у прийнятті рішень відносно умов їх соціального чи особистісного життя, спрямованих на досягнення психологічного комфорту, зміни поведінки та особистісного зростання загалом.

Однією із актуальних проблем сучасної освіти є професійна підготовка майбутнього психолога, професійні вміння якого відповідали б актуальним потребам суспільства для реалізації основних напрямків роботи практикуючого психолога – психодіагностичної, психокорекційної, психопрофілактичної, тренінгової, консультаційної, профорієнтаційної, психотерапевтичної роботи.

Поняття «професійно-важливі якості» В. Бодров трактує як сукупність психологічних якостей особистості, а також цілий ряд фізичних, фізіологічних, антропометричних характеристик людини, які визначають успішність навчання і реальної діяльності. Конкретний перелік цих якостей для кожної професійної діяльності визначається результатами психологічного аналізу діяльності та складання її професіограми і психограми”. Професіограма – це спеціальна карта, яка містить розгорнутий перелік умов і характеристик трудової діяльності за конкретною професією, її окремі вимоги і професійно-важливі якості, якими повинен володіти працівник (Бочелюк В.Й., Зарицька В.В., 2007).

Аналізуючи професіограму психолога, він повинен володіти професійними вміннями (вивчати внутрішній світ і особливості поведінки людини в групах, у стресовій ситуації, мотиви її вчинків, збирати інформацію про індивідуальний випадок, вислухати клієнта тощо), бути компетентним у проведенні діагностичної, психокорекційної, консультативної, тренінгової, реабілітаційної, профілактичної і просвітницької діяльності, характеризуватися специфічними особистісними якостями (високий ступінь особистої відповідальності, терпимість, безоцінне ставлення до людей, інтерес і повага до іншої людини, прагнення до самопізнання, саморозвитку, схильність до співпереживання, інтуїція, ерудованість, креативність тощо)

Головним показником професійного розвитку майбутнього психолога на етапі підготовки у виші визначено готовність до професійної діяльності як систему інтегрованих професійних якостей, знань та вмінь психолога, що поєднуються в такі компоненти: мотиваційний, змістовно-операційний та рефлексивний (за П. Анохіним, О. Леонтьєвим). Мотиваційний компонент готовності майбутнього психолога до професійної діяльності визначається сукупністю провідних мотивів: професійної спрямованості, досягнення, афіліації, пізнавальних мотивів тощо. Змістовно-операційний компонент складається з когнітивної (професійні знання), конструктивної (професійні вміння) та особистісної (професійно важливі якості: когнітивні, комунікативні, емоційно-вольові, організаційні) підсистем. Рефлексивна складова забезпечує усвідомлене ставлення студента до майбутньої професійної діяльності, містить відповідні рефлексивні здібності, а також здатність майбутнього психолога до самопроекування власного життєвого та професійного шляху (Савчин М.В., 2007).

Перелік використаної літератури:

1. Бочелюк В.Й., Зарицька В.В. Психологія: вступ до спеціальності: Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 288 с.
2. Савчин М. В. Вступ до спеціальності: Психолог, практичний психолог: навчальний посібник. Івано-Франківськ: Академвидав. 2007. 400с.